

САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

07.04.2009. године

Предмет: Мишљење о томе да ли образложење Нацрта закона о семену пољопривредног биља садржи анализу ефеката у складу са чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005)

У складу са чланом 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе („Сл. гласник РС“, бр. 100/2005) даје се

МИШЉЕЊЕ

Образложење Нацрта закона о семену пољопривредног биља, који је Савету за регулаторну реформу привредног система (у даљем тексту: Савет) поднело на мишљење Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, од дана 16.03.2009. године, под бројем: 011-00-39/2009-09, **САДРЖИ НЕПОТПУНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА** у складу са чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде доставило је Савету за регулаторну реформу на мишљење Нацрт закона о семену пољопривредног биља, са прилогом V под називом „Анализа ефеката прописа“.

Обрађивач прописа је на неадекватан начин образлагао вршену анализу предложених решења, те стога није испунио услове предвиђене чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе за добијање позитивног мишљења. Савет износи примедбу да обрађивач прописа ни у самом образложењу, ни у прилогу „Анализа ефеката прописа“, није образложио кључна решења предложена Нацртом закона о семену пољопривредног биља, што је обрађивач прописа морао да уради, имајући у виду важност овог закона који регулише семе као најважнији инпут у пољопривредној производњи.

У делу анализе ефеката где се даје одговор на питање на кога ће и како утицати предложена решења у закону, обрађивач прописа није узео у разматрање негативне ефекте на произвођаче и дорађиваче семена, у виду компликованијих административних процедура приликом пријаве производње семена и издавања уверења о признавању семенског усева. Иста примедба Савета односи се и на то што обрађивач прописа није предочио анализу ефеката предложених решења која

се регулишу права и обавезе увозника семена и произвођача расада. Обрађивач прописа је морао имати у виду све ефекте кључних решења предложених овим законом и свакако је требало да предочи анализу истих.

У делу који се тиче трошкова које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима, обрађивач прописа је навео да реализација овог закона неће произвести значајне трошкове грађанима, привреди, посебно малим и средњим предузећима, јер трошкови који проистичу из овог закона у највећем делу већ постоје у важећем Закону о семену. Међутим, Савет скреће пажњу обрађивачу прописа да је требало да анализира трошкове које ће имплементација нових предложених решења изазвати, нпр. плаћање накнаде за стручну контролу производње семена, поред обавезе плаћања републичке административне таксе за пријаву производње семена и издавање уверења о признавању семенског усева чију обавезу плаћања регулише важећи Закон.

Осим тога, део образложења који се тиче процене износа финансијских средстава потребних за спровођење закона садржи процену да је за оснивање и почетак рада Завода за семенарство у првој години потребно око 100.000.000 динара, а да ће се касније Завод за семенарство финансирати из сопствених прихода. Поставља се питање тренутка када ће Завод за семенарство почети самостално да се финансира, јер и само оснивање новог завода у периоду када је неопходна рационализација државне управе представља оптерећење буџета Републике Србије. У том смислу, обрађивач прописа је требало да предочи додатне разлоге за оснивање новог завода, а не само циљ усаглашавања прописа са директивама Европске уније у којима се дефинише потреба формирања независног сертификационог тела на нивоу Републике Србије. Такође, обрађивач прописа је требало да предочи и процену временског периода у оквиру којег ће се рад Завода за семенарство финансирати из буџета Републике Србије.

Обрађивач прописа је навео да су одржане две јавне расправе, али није предочио које сугестије и примедбе су прихваћене и уграђене у текст Нацрта закона. Обрађивач прописа није предочио анализу алтернатива предложеним решењима.

Савет скреће пажњу на поједина решења предложена Нацртом закона о семену пољопривредног биља која могу проузроковати негативне ефекте приликом имплементације закона, као и на пропусте уочене у самом тексту Нацрта закона:

1) Члан 5. Нацрта закона предвиђа, ради обављања стручних послова признавања сорти пољопривредног биља, сертификације семена и заштите права оплемењивача биљних сорти, оснивање Завода за семенарство (у даљем тексту: Завод). Поставља се питање оправданости оснивања новог тела и поред упутстава директива Европске уније са којима обрађивач прописа усклађује Нацрт закона, а које предлажу формирање независног сертификационог тела.

Нацрт закона о семену пољопривредног биља предвиђа да неке послове за које је, према важећем Закону о семену надлежно Министарство, преузме Завод за семенарство. Ако *status quo* опција, када је ово решење у питању, не испуњава услов независности, обрађивач прописа је могао да предочи да ли је разматрао

проширивање надлежности некој већ постојећој стручној институцији као алтернативу оснивању новог сертификационог тела. У прилог овоме иде и чињеница да су неке од стручних послова које Нацрт закона о семену пољопривредног биља прописује Заводу за семенарство до сада обављале акредитовне лабораторије. Ако обрађивач прописа није анализирао друге опције осим предложеног решења, то је требало и да образложи, као и разлоге због којих није вршио конкретну анализу.

2) Члан 6. Нацрта закона предвиђа увођење Регистра за семе у који ће се уписивати сви субјекти који врше производњу, дораду, промет и увоз семена и производњу, промет и увоз расада. Важећим Законом о семену уведен је Регистар произвођача семена, расада, мицелија јестивих и лековитих гљива, али обрађивач прописа није предочио податке о томе колико је произвођача семена и расада већ регистровано, како је систем регистровања функционисао и колико је било потребно финансијских средстава за његово одржавање.

Став 4. истог члана Нацрта закона предвиђа да се, уз захтев за упис у Регистар за семе који се подноси Министарству, прилаже и потребна документација са изјавом којом се потврђује да су тачни подаци наведени у захтеву. Савет позива обрађивача прописа да прецизира која документација ће бити неопходна за упис у Регистар за семе, пошто је обрађивач прописа **ставом 6. истог члана Нацрта закона предвидео да министар ближе прописује само образац и садржину захтева за упис у Регистар, услове у погледу објеката, одговарајуће опреме и уређаја, као и у погледу стручног кадра.**

Обрађивач прописа, такође, **није предвидео рок у оквиру којег ће министар доносити решење о испуњености услова за упис у Регистар за семе,** те Савет позива обрађивача прописа да, ако је могуће, то и учини.

Члан 6. Нацрта закона регулише да производњом, дорадом, прометом и увозом семена пољопривредног биља, као и производњом, прометом и увозом расада пољопривредног биља може да се бави привредно друштво, предузеће или друго правно лице и предузетник које је регистровано у Регистар привредних субјеката и које је уписано у Регистар за семе који води Министарство. Савет позива обрађивача прописа да из текста овог члана Нацрта закона избаци „предузеће“.

Савет позива обрађивача прописа да размотри могућност да приликом подношења захтева за упис у Регистар за семе, уместо достављања извода из Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција), само Министарство проверава да ли је заинтересовано лице регистровано у Агенцији, и то простим увидом на сајт Агенције. Напомињемо да добијање извода из Агенције производи трошкове привредним субјектима, а на овај начин би се ти трошкови избегли. Посебно наглашавамо да се сајт Агенције свакодневно ажурира, тако да су подаци који се налазе на сајту најпрецизнији, док извод може да буде стар и неколико месеци (а за то време се могу променити подаци који се односе на делатност привредног субјекта, седиште и назив, капитал, заступника привредног субјекта и сл.).

3) **Члан 11. ст. 1. Нацрта закона** предвиђа да произвођач може да производи семе сорте која је уписана у **Регистар сорти пољопривредног биља** и семе сорте која је брисана из Регистра сорти две године по доношењу решења о брисању из Регистра сорти. Регистар сорти пољопривредног биља већ је уведен важећим Законом, али обрађивач прописа није предочио било какве податке којима располаже на основу постојећег Регистра сорти. Примедба Савета односи се на **недостатак анализе овог решења, јер није јасна разлика између Регистра за семе и Регистра сорти пољопривредног биља, као ни потреба за постојањем оба ова регистра.**

Од великог значаја је и анализа решења да произвођач може да производи семе сорте која је брисана из Регистра сорти две године по доношењу решења о брисању из Регистра сорти. Наведена формулација предложеног решења може проузроковати негативне ефекте пошто оставља **могућност да одређени произвођачи производе семе сорте које је обрисано из Регистра сорти из разлога што су престали да испуњавају услове, што доводи у питање квалитет самог семена сорте.** Иста примедба Савета односи се и на **члан 44. ст. 1. Нацрта закона** који регулише производњу расада.

1) **Члан 12. ст. 2. Нацрта закона** предвиђа обавезу произвођача да воде евиденцију о производњи семена писмено и у електронској форми. Обрађивач прописа није анализирао ово предложено решење, те није јасна сврха вођења евиденције о производњи семена на оба наведена начина, односно – да ли, коме и у ком периоду произвођачи достављају евиденцију, да ли ће електронска форма тражене евиденције бити прописана, као и да ли је само решење спроводиво у пракси. Иста примедба Савета односи се на **члан 19. ст. 3. Нацрта закона,** као и **члан 45. ст. 2. Нацрта закона.**

2) **Члан 14. ст. 7. Нацрта закона** предвиђа да министар утврђује Списак овлашћених стручних организација које врше стручну контролу производње семена који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“. Поставља се питање да ли ће Списак бити ревидиран сваки пут када се прикључују нове овлашћене стручне организације, као и на који начин ће се обезбедити стални увид у Списак од стране заинтересованих страна. Иста примедба Савета односи се и на **члан 24. ст. 8. Нацрта закона.**

3) **Члан 15. ст. 2. и 5. Нацрта закона** предвиђа обавезу одржаваоца сорте, односно произвођача, респективно, да један примерак уверења о признавању семенског усева најкасније у року од 30 дана од дана издавања уверења доставља Заводу. Обавеза извештавања прописана је и **чл. 22. ст. 3. Нацрта закона** и **чл. 45. ст. 3. Нацрта закона.** Обрађивач прописа није предочио анализу оваквог предложеног решења, те Савет подсећа обрађивача прописа да наметање додатне обавезе извештавања компликује пословање произвођачима семена, одржаваоцима, дорађивачима и произвођачима расада. У том смислу, обрађивач прописа је могао да размотри алтернативу овом решењу која би се заснивала на појачаној контроли од стране надлежних органа вођења евиденције и начина вођења исте од стране произвођача семена и расада, одржавалаца и дорађивача.

4) **Члан 16. ст. 4. Нацрта закона** предвиђа обавезу плаћања накнаде од стране произвођача семена за стручну контролу производње семена. Поставља се питање оправданости плаћања наведене накнаде, пошто није јасно на који начин држава врши компензацију за тражену накнаду произвођачима семена.

5) **Члан 24. Нацрта закона** предвиђа да дорађивач, односно увозник подносе Заводу и акредитованој лабораторији овлашћеној од стране Министарства захтев за испитивање квалитета, односно узимање узорака дорађеног семена. Није јасно из ког разлога обрађивач прописа није предвидео рок у оквиру којег Завод и акредитоване лабораторије морају да испитају квалитет семена. Рок у овом смислу је од изузетног значаја, како би се обезбедило несметано пословање дорађивача односно увозника семена.

6) **Члан 26. Нацрта закона** регулише издавање сертификата за семе произведено у Републици Србији од стране Завода, а на основу декларације за семе, извештаја о испитивању квалитета семена и уверења о признавању семенског усева. Обрађивач прописа је пропустио да наведе да Министар ближе прописује садржину декларације за семе, као што је наведено у члану 27. ст. 5. Нацрта закона.

7) **Члан 26. и 27. Нацрта закона** уређују издавање сертификата за семе произведено у Републици Србији и за семе из увоза. Пошто је у питању једно од кључних разлога за доношење Закона о семену пољопривредног биља, Савет позива обрађивача прописа да прецизира **рок у оквиру којег заинтересовани произвођачи могу да добију сертификат.**

8) **Члан 33. ст. 2. Нацрта закона** предвиђа изузетак од забране стављања семена у промет ако се у поступку испитивања утврди да одговара прописаном квалитету, ако му је поново издата декларација за семе, сертификат за семе и ако је обележено. Поставља се питање неопходности поновног прикупљања наведене документације, ако је конкретно семе већ задовољило прописани квалитет и издате су декларација и сертификат за њега, јер предложено решење може да изазове негативне ефекте приликом пословања произвођача у виду компликованијих административних процедура.

9) **Члан 35. Нацрта закона** предвиђа забрану промета семена од стране физичких лица. Савет позива обрађивача прописа да образложи предложено решење.

10) **Члан 57. Нацрта закона** који уређује трошкове испитивања и утврђивања квалитета узорака семена, не предвиђа ко и где утврђује наведене трошкове, те Савет позива обрађивача прописа да прецизира поменуто.

Савет за регулаторну реформу позива обрађивача прописа да размотри горе наведене сугестије и констатује да образложење Нацрта закона о семену пољопривредног биља, који је Савету за регулаторну реформу поднело на мишљење Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, **САДРЖИ НЕПОТПУНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА** у складу са чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005).

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Млађан Динкић

